

STRATEŠKI PLAN ZA RAZVOJ UDRUŽENJA ZA PERIOD 2020-2024

TUZLA, SEPTEMBAR 2020

**Udruženje žena Romkinja
"Bolja budućnost" Grada Tuzla**

Strateški plan za razvoj udruženja za period 2020-2024

Tuzla, septembar 2020

Na sastanku Upravnog odora Udruženje žena Romkinja “Bolja budućnost” Grada Tuzla održanog _____ 2020 godine usvaja se

Strateški plan za razvoj udruženja za period 2020-2024

1. Uvod

Udruženje žena Romkinja “Bolja budućnost” Grada Tuzla je registrovano¹ 2001. godine (u daljem tekstu UŽR “Bolja budućnost”), kao prva ženska romska organizacija u Bosni i Hercegovini. UŽR “Bolja budućnost” formirana sa ciljem zagovaranja poboljšanja položaja i zaštite od diskriminacije Roma i Romkinja na području Tuzlanskog kantona i šire u Bosni i Hercegovini.

UŽR “Bolja budućnost” djeluje skoro 20. godina. U proteklom periodu ovo udruženje bilo je uključeno u izradu i realizaciju velikog broja programa i projekata koji su implementirani u romskim zajednicama samostalno i u saradnji sa drugim udruženjima, domaćim i međunarodnim organizacijama. Do sada je UŽR “Bolja budućnost” usvojila i realizirala tri strateška dokumenta te je istekom zadnjeg pristupilo izradi novog *Strateškog plana za razvoj udruženja za period 2020-2024*. (u daljem tekstu: Strateški plan 20/24).

Na osnovu dosadašnjih iskustava i naučenih lekcija novi Strateški plan 20/24 pripreman je na osnovu analize sveukupnih aktivnosti UŽR “Bolja budućnost”, procjene budućih partnerstava sa predstavnicima/cama svih nadležnih vlasti u Bosni i Hercegovini (lokalnih, kantonalnih, entitetskih i državnih) i ocjene saradnje sa različitim udruženjima, domaćim i međunarodnim organizacijama, uključujući i predstavnike/ce inostranih ambasada u BiH i predstavnike/ce medija kao ulazni input za izradu ovog dokumenta.

Strateški plan 20/24 naznačava ključne prioritete i određuje smjer djelovanja za novo plansko razdoblje na kojima treba da se zasniva organizacijski razvoj UŽR “Bolja budućnost”. Proces strateškog planiranja o razvojnim perspektivama realizovan je kroz trodnevnu radionicu zapolenika/ca udruženja koje su na osnovu analize cjelokupnog poslovanja udruženja u odnosu na misiju, postavljene ciljeve u strategiji i planove iz prethodnog planskog razdoblja predložile ključne prioritete za naredni planski period.

Osobe koje su sudjelovale u planiranju i oblikovanju strateškog dokumenta su: Indira Bajramović-Direktorica udruženja, Mirsad Bajramović-Programski menadžer, Larisa Kovačević-programska predstavnica, Selma Ćosić-Asistentica program menadžera, Amra Čaškić-Socijalna radnica i Denis Mujić-medijator.

Svi zaposlenici/e UŽR “Bolja budućnost” činili su *tim za izradu strategije* s tim da su finalni proces izrade i oblikovanja dokumenta vodile Indira Bajramović, Direktorica i ekspertica Saliha Đuderija koja ima višegodišnje iskustvo u izradu strateških dokumenata.

Uvažavajući dinamičnost okruženje i dinamične promjene u Bosni i Hercegovini, Strateški plan 20/24 će biti revidiran svake dvije godine. U cilju unaprjeđenja i prilagođavanja ovog strateškog dokumenta prema potrebi će biti uključeni i ostali ključni akteri poput Skupštine i Upravnog odbora i ostali saradnici i partneri udruženja.

---

1 Registrovano 08.02.2001. godine u Ministarstvu pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona

Sadržaj Strateškog plana 20/24 je sljedeći:

1. Uvod
2. Naša postignuća
3. Vizija i misija djelovanja
4. Strateške smjernice za razdoblje 2020-2024
5. Analiza potencijala i resursa u okruženju koji doprinose ostvarenju vizije, misije i strateških smjernica za razvoj 2020-2024
6. Praćenje i evaluacija Strateškog plana 20/24

2. Naša postignuća

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla je nevladino, nestranačko, neprofitno udruženje koje aktivno djeluje skoro 20. godina na području tuzlanskog kantona. Implementirali smo više od 200 projekata koji su ostavili trag u lokalnoj zajednici i šire u BiH. Organizovali smo radionice, predavanja, javne tribine, nudili podršku i vodstvo u lokalnim inicijativama, podržali formiranje novih ženskih romskih organizacija, bili lideri u formiranju ženske romske mreže „Uspjeh“, upostavili prvu žensku romsku zadrugu, proveli različite analize, istraživanja o položaju Roma/kinja i romskih porodica, kampanje zagovaranja za učešće Roma/kinja u izbornom procesu i tokom popisa stanovništva, učestvovali u izradi pet lokalnih akcionih planova za Roma/kinja, pružili konkretan doprinos razvoju tradicije, historije i kulture Roma/kinja kroz obilježavanje značajnih datuma, promovirali i podržali aktivnosti mladih Roma i Romkinja za rad u lokalnoj zajednici i razvoj modela medijacije, pružali direktnu socio-ekonomsku pomoć romskim porodicama posebno u slučaju vanrednih i kriznih situacija, u kontinuitetu implementiramo programe koji se odnose na očuvanje reproduktivnog zdravlja žena, djevojaka i djevojčica, provodimo aktivnosti za suzbijanje nasilja u porodici i sprečavanju dječijih ugovorenih brakova. Prepoznati smo kao udruženje koje direktno saraduje sa lokalnim, kantonalnim, entitetskim i državnim nivoom vlasti u izradi različitih izvještaja, analiza, politika, planova i strategija.

Razvijeni ljudski resursi

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla zahvaljujući timskom radu te otvorenosti ka različitim idejama i inicijativama uspjela je stvoriti stabilan projektni tim. Pored deset stručno zaposlenih osoba stvorena je mreža vanjskih saradnika/ca koji dijele vrijednosti i misiju organizacije te se uključuju u pojedine programske sadržaje. U cilju razvoja ljudskih resursa uposleni se uključuju u različite oblike obuke i profesionalnog usavršavanja.

Uspješnost umrežavanja i partnerstva

Kroz 20. godina djelovanja ostvarena su brojna partnerstva sa organizacijama civilnog društva (u daljem tekstu: OCD) i međunarodnim organizacijama koja proširuje resurse udruženja i stvaraju mogućnost za nove aktivnosti i jačaju uticaj udruženja u zajednici i šire.

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla je u proteklom periodu uspješno uključena u mrežu za borbu protiv trgovine ljudima „RING“ koja djeluje od 2000. godine.

Postali smo i članica Ženske mreže BiH koja djeluje od 2009. godine.

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla je inicijator i osnivač ženske romske mreže „Uspjeh“ u BiH koja je počela sa radom 2010. godine.

Kada je u pitanju regionalno umrežavanje ovo udruženje je jedna od osnivačica i članica evropske mreže Romkinja IRWIN Penjalipe i balkanske ženske romske mreže.

Pored članstva i osnivanja mreža u BiH ovo udruženje ostvarilo je partnerstvo sa više OCD i međunarodnih organizacija kao i sa predstavnicima više institucija u BiH.

Razvoju naših kapaciteta poseban doprinos dalo je partnerstvo i podrška od strane sljedećih ambasada i međunarodnih organizacija:

- *Američka ambasada u BiH, Sarajevo*
- *Švicarska ambasada u BiH, Sarajevo*
- *Evropska Unija/ Vijeće Evrope*
- *OSCE Misija u BiH*
- *CARE International Balkans*
- *World Vision*
- *Global fund for women*
- *UNDP*
- *Fondacija OAK kroz TRAG fondaciju Srbija*
- *UNWOMEN*
- *Kvinna till Kvinna*
- *Urgent fund for women, SAD*
- *Univerzitet u Leicester*
- *CCFD, Francuska*
- *Mercy Corps*
- *UNHCR*
- *UNICEF*
- *Help -Hilfe zur selbsthilfe ev. misija u BiH*
- *Ekumenska inicijativa žena Hrvatska*
- *Fond otvoreno društvo BiH*

Više je vladinih institucija koji su podržale i uspostavile partnerstvo sa udruženjem:

- *Grad Tuzla*
- *Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK*
- *Ministarstvo zdravstva TK*
- *Ministarstvo obrazovanje i nauke TK*
- *Zavod za zapošljavanje F BiH i TK*
- *Zavod za javno zdravstvo F BiH*
- *Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH*
- *Agencija za ravnopravnost spolova BiH*
- *Ministarstvo obrazovanja F BiH*

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla uspostavilo je partnerstvo i saradnju sa domaćim OCD:

- *Fondacija za osnaživanje žena BiH*
- *Fondacija tuzlanske zajednice*
- *Udruženje za promociju obrazovanja Roma „Otaharin“ Bijeljina*
- *Fondacija „LARA“ Bijeljina*

Finansijska održivost organizacije i programa

Zahvaljujući racionalnom poslovanju, dobrom planiranju i prepoznavanju izvora finansiranja UŽR „Bolja budućnost“ je postigla solidnu finansijsku stabilnost poslovanja.

Godina	Godišnji budžet (KM)
2001	40.290,00
2002	35.864,00
2003	32.179,00
2004	35.942,00
2005	21.428,00
2006	73.146,00
2007	69.460,00
2008	113.235,00
2009	87.264,00
2010	101.809,00
2011	143.085,00
2012	146.205,00
2013	280.653,00
2014	281.535,00
2015	273.954,00
2016	238.975,00
2017	271.751,00
2018	347.416,00
2019	385.560,00
Ukupno za period 2001-2019	2.979.751,00

Mobilnost organizacije

Svoju mobilnost pokazali smo našim uključivanjem u razne programe edukacije i obuke te djeljenjem iskustava sa drugim sličnim organizacijama odnosno umrežavanjem i članstvom u mrežama te visokim nivoom prilagođavanja različitim projektima koji se podudaraju sa vizijom i misijom UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla.

Od osnivanja ženske romske mreže „Uspjeh“ od 2010 godine UŽR „Bolja budućnost“ je pružila svoju stručnu i finansijsku podršku ŽRM Uspjeh te pomogli u osnaživanju i osposobljavanju članica mreže za realizaciju zajedničkih projekata i aktivnosti.

UŽR „Bolja budućnost“ je jedna od osnivačica i članica Balkanske mreže Romkinja koja okuplja Romkinje aktivistice, predstavnice iz Srbije, Crne gore, Hrvatske, Makedonije i Kosova. UŽR „Bolja budućnost“ pripada porodici članica evropske ženske mreže IRWIN Penjalipe koja je glavni akter i zagovarač promjena za poboljšanje uključenosti Romkinja u integraciji u svojim zemljama te razmjenu iskustava između zemalja i zajedničko zagovaranje prema evropskim integracijskim procesima što u mnogome povećava mobilnost organizacije i prikupljanje iskustava u zagovaranju za bolji položaj Romkinja u zajednici.

Promotorske sposobnosti udruženja

UŽR „Bolja budućnost“ osmišljava vlastite koncepte društvene angažiranosti i prepoznato je po tome u vlastitoj zajednici i šire. Potičemo i provodimo sve inicijative usmjerene prema različitim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini sa ciljem smanjenja socijalne isključenosti Roma/kinja, a posebno smo ponosni na činjenicu da reagujemo na pojave kao što su nasilje u porodici, dječiji ugovoreni brakovi, sprečavanje

rada djece na ulici i ostalih oblika diskriminacije sa kojima se suočavaju Romi/kinje u zajednici. Naš aktivizam prepoznat je posebno u oblastima zaštite reproduktivnog zdravlja romskih žena i djevojaka i planiranja porodice. Posljednih godina posebno smo radili na realizaciji konkretnih aktivnosti na jačanju svijesti i promjeni percepcije ne romskog stanovništva prema Romima/kinja, smanjenje predrasuda i traženje efikasne reakcije od strane svih nivoa vlasti u slučajevima diskriminacije. Ponosni smo na uspostavu prve ženske romske zadruge sa ciljem da se nastavi sa osmišljavanjem koncepta društvenog poduzetništva od strane Romkinja, odnosno uspostave sistema za ekonomsko osnaživanje.

3. VIZIJA I MISIJA DJELOVANJA

VIZIJA

Bosna i Hercegovina je zemlja ravnopravnih građanki i građana u kojoj Romi i Romkinje pripadnici/e romske nacionalne manjine u potpunosti ostvaruju sva ljudska prava i aktivno i ravnopravno učestvuju u svim sferama bosanskohercegovačkog društva.

MISIJA

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla kao ženska romska nevladina organizacija kontinuirano ukazuje i upozorava društvo na probleme Roma/kinja te kroz socio-ekonomske programe, programe ljudskih prava, zagovaranja i političke participacije, organizovano pruža direktnu pomoć i podršku romskoj nacionalnoj manjini u cilju unaprjeđenja njihovog kvaliteta života te potpune društvene integracije sa posebnim fokusom na Romkinje.

NAŠE VRIJEDNOSTI

Djelovanje za opće dobro, osobna i profesionalna odgovornost, razvojna orijentacija, solidarnost, neovisnost, volontiranje, transparentnost, demokratski način odlučavanja, pristup zasnovan na pravima, proaktivno djelovanje, otvorenost za promjene i različitosti, partnerstvo i saradnja, građanska participacija, jačanje povjerenja romske zajednice i institucija.

DUGOROČNI CILJEVI

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla svoje akcije zasniva na *Akcionom planu za integraciju Roma/kinja u BiH, Okvirnom planu o obrazovnim potrebama Roma u BiH, Platformi za unaprjeđenje prava i položaja Romkinja u BiH, Gender Akcionom planu BiH* koji uključuje i realizaciju ciljeva iz Instanbulske konvencije. Posebnu važnost za nas ima proces euroatalskih integracija koji se odnosi na integraciju Roma/kinja u zemljama zapadnog Balkana uključujući i realizaciju ciljeva iz Deklaracije iz Poznana i realizaciju mjera utvrđenih na trećem Seminaru o inkluziji Roma/kinja Evropske komisije u BiH.

U skladu sa tim UŽR „Bolja budućnost“ postavila je 9 devet dugoročnih ciljeva:

Cilj 1.

Poticanje i provođenje aktivnosti da se u okviru javnih politika na adekvatan način prepoznaju potrebe Romkinja na osnovu Platforme za unaprjeđenje položaja Romkinja u Bosni i Hercegovini.

Cilj2.

Kreiranje i provođenje aktivnosti koje su usmjerene na efikasniju uključenost i participaciju Romkinja u svim tijelima koja odlučuju o pitanjima integracije Roma/kinja u u Bosni i Hercegovini.

Cilj 3.

Poticanje izrade i provođenja modela za edukaciju i dokvalifikaciju Roma/kinja kako bi bili konkurentne na tržištu rada i kako bi se razvili koncept socijalnog poduzetništva za zapošljavanje Roma/kinja .

Cilj 4.

Poticanje i iniciranje provođenja preventivnih programa za unaprjeđenje zdravlja, prevencije nasilja i diskriminacije romskog stanovništva sa posebnim akcentom na romske žene, djevojke i djevojčice.

Cilj 5.

Stvaranje kapaciteta i potencijala za očuvanje historije, kulture, tradicije i jezika Roma/kinja.

Cilj 6.

Pružanje podrške svim procesima evropskih integracija koji se odnose na integraciju Roma/kinja u skladu sa Deklaracijom iz Poznana te ostvarivanja partnerstva i saradnje sa svim organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama i nadležnim institucijama vlasti na svim nivoima vlasti u BiH i mjerama utvrđenim u okviru trećeg Seminara o inkluziji Roma/kinja Evropske komisije u BiH.

Cilj 7.

Pružanje svajetodavne podrške romskim porodicama u svrhu ostavriavanja prava na obrazovanje, zdravlja, socijalne zaštite, pravnu pomoć i ostvarenje svih drugih prava.

Cilj 8.

Povećanje medijske vidljivosti Romkinja i UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla

Cilj 9.

Izrada strateškog plana za djelovanje u vanrednim i kriznim situacijama

4. STRATEŠKE SMJERNICE ZA RAZDOBLJE 2020-2024

Kako bi se osigurala provedba devet (9) dugoročnih ciljeva UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla potrebno je u narednom periodu od 2020 godine do 2024. godine realizirati više prioriteta koji su usmjereni na organizacijski razvoj i programske smjernice.

ORGANIZACIJSKI RAZVOJ	
Cilj 1. Sistemsko jačanje ljudskih kapaciteta UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla	<p><u>Prioritet 1.1.</u> Nastaviti sa edukacijom i povećanjem znanja, vještina kroz sistem cjeloživotnog obrazovanja uposlenog osoblja</p> <p><u>Prioritet 1.2.</u> Ojačati projektni tim zapošljavanjem različitih stručnih profila (pravnik, ekonomista , komercijalista, IT)</p> <p><u>Prioritet 1.3.</u> Ojačati mrežu poslovnih saradnika/ca za pojedinačna područja (<i>eksperti za razne oblasti</i>).</p>
Cilj 2. Nastaviti sa razvojem sistema monitoringa kvalitete poslovanja	<p><u>Prioritet 2.1.</u> Unaprjeđenje interne komunikacije unutar projektnih timova</p> <p><u>Prioritet 2.2.</u> Poboljšati evaluacijski sistem programa i organizacijskog razvoja udruženja</p> <p><u>Prioritet 2.3.</u> Pripremiti plan za adekvatnu upotrebu IT tehnologija</p>

<p>Cilj 3. Osigurati prostorne uvjete za rad UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla</p>	<p><u>Prioritet 3.1.</u> Kreirati koncept za djelovanje zadruge za socijalno poduzetništvo za Rome/kinje u okviru koje će se osigurati prostor za rad i zadruge i udruženja</p> <p><u>Prioritet 3.2.</u> Kreiranje prijedloga projekta za donatora u svrhu osiguranja potrebnih sredstava za adekvatan prostor zadruge i obavljanje njenih aktivnosti</p>
<p>Cilj 4. Osiguranje održivosti UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla kroz razvoj socijalnog poduzetništva</p>	<p><u>Prioritet 4.1.</u> Izraditi procjenu o prostornim potrebama za uspostavljanje socijalnog preduzeća koje uključuje i rješavanje nedostajućeg kancelarijskog i drugog radnog prostora udruženja, povezati sa ciljem Cilj 3, prioritet 3.5. programske smjernice.</p>

<p style="text-align: center;">PROGRAMSKE SMJERNICE</p>	
<p>CILJ 1. Poticanje i provođenje aktivnosti da se u okviru javnih politika na adekvatan način prepoznaju potrebe Romkinja na osnovu Platforme za unapređenje položaja Romkinja u Bosni i Hercegovini.</p>	<p><u>Prioritet 1.1.</u> Zagovaranje za provođenje Platforme za poboljšanje položaja Romkinje u BiH prema nadležnim institucijama u saradnji sa članicama ŽRM „Uspjeh“</p> <p><u>Prioritet 1.2.</u> Praćenje provođenja preporuka mjera iz Platforme za poboljšanje položaja Romkinja u BiH,</p> <p><u>Prioritet 1.3.</u> Kreirati projekat za realizaciju ovog cilja i osigurati donatorska sredstva za realizaciju prioriteta 1.1, 1.2.</p>
<p>CILJ 2. Kreiranje i provođenje aktivnosti koje su usmjerene na efikasniju uključenost i participaciju Romkinja u svim tijelima koja odlučuju o pitanjima integracije Roma/kinja u Bosni i Hercegovini.</p>	<p><u>Prioritet 2.1.</u> Pripremiti inicijativu na osnovu zakona o ravnopravnosti spolova i zakona o zabrani diskriminacije za reviziju svih odluka u cilju adekvatne uključenosti Romkinja u tijela koja odlučuju o pitanju integracija.</p> <p><u>Prioritet 2.2.</u> Pripremiti kampanju i provesti aktivnosti za govaranja za adekvatnu uključenost Romkinja na lokalnim i općim izborima.</p> <p><u>Prioritet 2.3.</u> Kreirati projekat za provođenje i istraživanje o položaju i uključenosti Romkinja u tijelima za odlučivanje na svim nivoima (2021-2023)</p>
<p>CILJ 3. Poticanje izrade i provođenja modela za edukaciju i dokvalifikaciju Roma/kinja kako bi bili konkurentne na tržištu rada i kako bi se razvili koncept socijalnog poduzetništva za zapošljavanje Roma/kinja</p>	<p><u>Prioritet 3.1.</u> Kreirati i prikupiti podatke o Romima/kinjama koji imaju potrebu za kvalifikacijom Roma/kinja u svrhu njihovog zapošljavanja</p> <p><u>Prioritet 3.2.</u> Inicirati prema nadležnim institucijama za zapošljavanje provođenje programa edukacije i dokvalifikacije</p> <p><u>Prioritet 3.3.</u> Izrada projekta za kvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih Roma/kinja prema mogućnostima udruženj</p> <p><u>Prioritet 3.4.</u> Provesti istraživanje tržišta rada i istraživanja o poželjnim zanimanja u svrhu efikasnijeg zapošljavanja Roma/kinja i izrade ideje za oblikovanje poduzetničkih inicijativa.</p> <p><u>Prioritet 3.5.</u> Izrada projekta za realizaciju i finansiranje poduzetničkih inicijativa uključujući i proširivanje kapaciteta zadruge</p>

<p>CILJ 4. Poticanje i iniciranje provođenja preventivnih programa za unaprjeđenje zdravlja, prevencije nasilja i diskriminacije romskog stanovništva sa posebnim akcentom na romske žene, djevojke i djevojčice.</p>	<p><u>Prioritet 4.1.</u> Pripremiti program na osnovu kojeg će se pratiti potrebe za unaprjeđenje zdravstvene zaštite, suzbijanja nasilja i diskriminacije posebno romskih žena i djevojčica i na godišnjem nivou adresirati probleme prema nadležnim institucijama.</p> <p><u>Prioritet 4.2.</u> Pratiti implementaciju preporuka iz Platforme i prema potrebi pripremiti projekat za poboljšanje podrške za unaprjeđenje zdravstvene zaštite, suzbijanja nasilja i diskriminacije posebno romskih žena i djevojčica</p> <p><u>Prioritet 4.3.</u> Nastaviti sa programima podizanja svijesti i promjene stavova u vezi potrebe unaprjeđenja zdravstvene zaštite, suzbijanja nasilja i diskriminacije posebno romskih žena i djevojčica</p>
<p>CILJ 5. Stvaranje kapaciteta i potencijala za očuvanje historije, kulture, tradicije i jezika Roma/kinja.</p>	<p><u>Prioritet 5.1.</u> Inicirati prema nadležnim obrazovnim vlastima sprovođenje Deklaracije o obrazovanju Roma/kinja, Vijeća komiteta ministara VE</p> <p><u>Prioritet 5.2.</u> Prema mogućnostima kreirati projekat koji ima za cilj pružanje podrške Pedagoškom zavodu TK da se u postojeće nastavne sadržaje implementira sadržaj vezan za historiju, kulturu, tradiciju i jezik Roma/kinja.</p> <p><u>Prioritet 5.3.</u> Kreirati projekat za pribavljanje stručne literature koja se može koristiti u nastavnom procesu u saradnju sa pedagoškim zavodom</p> <p><u>Prioritet 5.4.</u> Obilježavanje značajnih romskih datuma i praznika</p>
<p>CILJ 6. Pružanje podrške svim procesima evropskih integracija koji se odnose na integraciju Roma/kinja u skladu sa Deklaracijom iz Poznana te ostvarivanja partnerstva i saradnje sa svim organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama i nadležnim institucijama vlasti na svim nivoima vlasti u BiH i mjerama utvrđenim u okviru trećeg Seminara o inkluziji Roma Evropske komisije u BiH.</p>	<p><u>Prioritet 6.1.</u> Pripremiti zasebni akcioni plan za provođenje strategije zagovaranja koja će uključivati:</p> <p>a) proces EU integracija i Romi/kinje</p> <p>b) partnerstvo i saradnja sa svim organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama i nadležnim institucijama vlasti na svim nivoima vlasti u BiH.</p>
<p>CILJ 7. Pružanje svajetodavne podrške romskim porodicama u svrhu ostvarivanja prava na obrazovanje, zdravstva, socijalne zaštite, pravnu pomoć i ostvarenje svih drugih prava.</p>	<p><u>Prioritet 7.1.</u> U svim projektima kada god je to moguće, a koje implementira UŽR „Bolja budućnost“ uključiti i dio aktivnosti koje se odnose na pružanje podrške romskim porodicama.</p> <p><u>Prioritet 7.2.</u> Izraditi Pravilnik za terenski rad uposlenika/ca i volontera/ki koje udruženje angažuje</p>
<p>CILJ 8. Povećanje medijske vidljivosti Romkinja i UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla</p>	<p><u>Prioritet 8.1.</u> Pripremiti plan za provođenje medijske strategije UŽR „Bolja budućnost“ te u okviru svakog projekta kojeg implementiramo uključiti medijski sadržaj o vidljivosti udruženja</p> <p><u>Prioritet 8.2.</u> Pripremiti projekat koji će promovisati pozitivne priče o ženama Romkinjama i romskoj zajednici sa ciljem smanjenja predrasuda i stereotipa u javnom i medijskom prostoru</p>
<p>CILJ 9. Izrada strateškog plana za djelovanje u vanrednim i kriznim situacijama</p>	

5. Analiza potencijala i resursa u okruženju koji doprinose ostvarenju vizije, misije i strateških smjernica za razvoj UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla

UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla čine 64 članice od koji su izabrana i upravljačka tjela. Skupštinu čine 15 aktivnih članica, upravni odbor se sastoji od 5 članice, a udruženjem rukovodi Direktorica udruženja.

U proteklom periodu UŽR „Bolja budućnost“ pruža podršku u prosjeku na nivou jedne godine za cca 5000 osoba koje spadaju u različite ranjive skupine kao što su osobe u stanju socijalne potrebe, samohrane majke, žrtve nasilja, žrtve prisilnog rada na ulici, mlade osobe, stare iznemogle osobe i osobe koje su uključene u razne obuke edukacije i jačanje profesionalnih kapaciteta.

U realizaciji planskih aktivnosti ova organizacija većinu aktivnosti provodi u romskim zajednicama u kojima djeluju četiri romska medijatora/ke koja na nivou jednog mjeseca pruže uslugu za cca 50 korisnika/ca Medijatori/ke aktivno saraduju sa javnim institucijama i drugim romskim i ne romskim organizacijama na terenu.

Najčešći oblici podrške odnose se na:

- pružanje različitih savjetodavnih i drugi oblika pomoći za ostvarivanje prava pojedinaca i romskih porodica (npr. osiguranje sredstava za plaćanje administrativnih troškova i dr.) pružanje različitih administrativnih i drugih usluga. Posredovanje i komunikacija sa nadležnim institucijama u BiH i van BiH posebno kada su u pitanju nepismene osobe, identifikovanje problema koji nastaju u zajednicama te adresiranje prema nadležnim institucijama, praćenje stepena zaštite njihovih ljudskih prava i situacije vezano za potencijalnu diskriminaciju,
- prema mogućnostima nabavljamo potrebne materijale za uključivanje u sistem obrazovanja romske djece (školski pribor, odjeća i obuća, mjesečne autobusne karte), tokom praznika osiguravamo i pakete za djecu,
- realizujemo aktivnosti usmjerene na osnaživanje i jačanje kapaciteta romskih žena i djevojčica kroz različite edukacije, obuke i razvoj vještina,
- organizujemo preventivne specijalističke zdravstvene preglede za žene kako Romkinje tako i ne Romkinje,
- u slučaju vanrednih i kriznih situacija organiziramo i koordiniramo pružanje različitih vrsta humanitarne pomoći,
- realiziramo različite promotivne aktivnosti vezane za promociju historije, tradicije, kulture i jezika Roma/kinja u povodu obilježavanja značajnih datuma za Rome i Romkinje,
- u skladu sa mogućnostima dajemo grantove za ekonomsko osnaživanje žena i romskih porodica,
- prema mogućnostima u saradnju sa donatorima realizujemo projekte za poboljšanje infrastrukture u romskim zajednicama kao što su: asfaltiranje puta, izrada kanalizacione mreže, izgradnja igrališta, čišćenje i sanacija romskog mezarja/groblja, održavanje romskih mahala.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Stručni projektni tim - Dobra mreža partnera i suradničkih organizacija - Dobar imidž programa i organizacije kao poželjnog partnera i vidljivost organizacije - Uredno finansijsko poslovanje i dobro rukovođenje - Ravnopravnost članova i zaposlenika u sudjelovanju u donošenju odluka - Otvorenost za nove aktivnosti i prilike - Kreativnost u radu i snalaženje u svim situacijama - Redovno praćenje trendova i dobra informisanost 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak vlastitog kancelarijskog prostora - Nemogućnost specijaliziranja i usmjerenja za specijalizaciju projeknog tima - Rješavanje pitanja terenskog rada i načina realizacije aktivnosti udruženja na terenu (prevoz i izrada kodeksa za terenski rad i razmjena informacija terenured) - Potreba za razvojem Pravilnika za terenski rad uposlenika i volontera koje udruženje angažuje - Potreba za struktuiranje edukacije uposlenika udruženja i volontera koje angažuje udruženje - Nedostatak profila koji se kontinuirano ažurira za vidljivost udruženja u javnom prostoru - Povećanje korištenja novih informacionih tehnologija i angažovanja IT stručnjaka - Potreba za uspostavom supervizije u određenim segmentima rada koje zahtjevaju povećanu stručnosti uključenih predstavnika/ca udruženja i drugih učesnika/ca
PRILIKE	OPASNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Informacije i podaci - Prepoznatljivost po radu u zajednici - Pristup informacijama - Prepoznatljivost kod donatora i institucija - Strategija i opredeljenost države za romska pitanja i Deklaracija iz Poznana - Zainteresovanost međunarodne zajednice za proces integracije Roma/kinja 	<ul style="list-style-type: none"> - Kompleksna politička situacija - Brza promjena situacije na terenu (migracijska kretanja) - Ekonomska situacija - Nelojalnost i supraništvo romskih NVO - Smanjenje interesa institucija za pitanje integracije Roma/kinja - Nedovoljnost kapaciteta za podršku radu romskim udruženjima od strane nadležnih institucija u BiH - Različita pitanja sigurnosti rada na terenu

6. Praćenje i evaluacija Strateškog plana

Praćenje realizacije Strateškog plana vrši Upravni odbor na način da Direktorica udruženja u saradnji sa uposlenicima/cama udruženja priprema godišnji presjek aktivnosti sa ocjenom koji prioriteti u skladu sa Strateškim planom su realizirani, a koji nisu i šta bi trebalo novo uključiti u prioritet.

Evaluacija Strateškog plana realizirat će se 2021 i 2024 kako bi se u 2021 razmotrila mogućnost revidiranja, a 2024 izrada novog Strateškog plana za period 2025-2028

AKCION PLAN ZA REALIZACIJU STRATEŠKOG PLANA ZA RAZVOJ UDRUŽENJA ZA PERIOD 2020-2024

RB	CILJ	PRIORITET	2020	2021	2022	2023	2024	POTENCIJALNI PARTNER
1.	Poticanje i provođenje aktivnosti da se u okviru javnih politika na adekvatan način prepoznaju potrebe Romkinja na osnovu Platforme za unapređenje položaja Romkinja u Bosni i Hercegovini.	<i>Prioritet 1.1.</i> Zagovaranje provođenje Platforme za poboljšanje položaja Romkinje u BiH prema nadležnim institucijama u saradnji sa članicama ŽRM „Uspjeh“	X	X	X	X	X	Kvinna till Kvinna OAK Unwomen Agencija za ravnopravnost spolova BiH
		<i>Prioritet 1.2.</i> Praćenje provođenja preporuka mjera iz Platforme za poboljšanje položaja Romkinja u BiH	X	X	X	X	X	Kvinna till Kvinna OAK UNwomen
		<i>Prioritet 1.3.</i> Kreirati projekat za realizaciju ovog cilja i osigurati donatorska sredstva za realizaciju prioriteta 1.1, 1.2.	X	X				Kvinna till Kvinna OAK UNwomen
2.	Kreiranje i provođenje aktivnosti koje su usmjerene na efikasniju uključenost i participaciju Romkinja u svim tijelima koja odlučuju o pitanjima integracije Roma/kinja u u Bosni i Hercegovini.	<i>Prioritet 2.1.</i> Pripremiti inicijativu na osnovu zakona o ravnopravnosti spolova i zakona o zabrani diskriminacije za reviziju svih odluka u cilju adekvatne uključenosti Romkinja u tijela koja odlučuju o pitanju integracija.	X	X				OAK
		<i>Prioritet 2.2.</i> Pripremiti kampanju i provesti aktivnosti zagovaranja za adekvatnu uključenost Romkinja na lokalnim i općim izborima.	X	X	X	X	X	X
		<i>Prioritet 2.3.</i> Kreirati projekat za provođenje i istraživanje o položaju i uključenosti Romkinja u tijelima za odlučivanje na svim nivoima (2021-2023)	X	X				FOD OAK

3	<p>Poticanje izrade i provođenja modela za edukaciju i dokvalifikaciju Roma/kinja kako bi bili konkurentne na tržištu rada i kako bi se razvili koncept socijalnog poduzetništva za zapošljavanje Roma/kinja</p>	<p><u>Prioritet 3.1.</u> Kreirati i prikupiti podatke o Romima/kinjama koji imaju potrebu za kvalifikacijom Roma/kinja u svrhu njihovog zapošljavanja</p> <p><u>Prioritet 3.2.</u> Inicirati prema nadležnim institucijama za zapošljavanje provođenje programa edukacije i dokvalifikacije</p> <p><u>Prioritet 3.3.</u> Izrada projekta za kvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih Roma/kinja prema mogućnostima udruženja</p>	x	x	x	x	x	x	OAK FOD
4	<p>Poticanje i iniciranje provođenja preventivnih programa za unaprjeđenje zdravlja, prevencije nasilja i diskriminacije romskog stanovništva sa posebnim akcentom na romske žene, djevojke i djevojčice.</p>	<p><u>Prioritet 3.4.</u> Provesti istraživanje tržišta rada i istraživanja o poželjnim zanimanja u svrhu efikasnijeg zapošljavanje Roma/kinja i izrade ideje za oblikovanje poduzetničkih inicijativa.</p> <p><u>Prioritet 3.5.</u> Izrada projekta za realizaciju i finansiranje poduzetničkih inicijativa uključujući i proširivanje kapaciteta zadruge</p> <p><u>Prioritet 4.1.</u> Pripremiti program na osnovu kojeg će se pratiti potrebe za unaprjeđenje zdravstvene zaštite, suzbijanja nasilja i diskriminacije posebno romskih žena i djevojčica i na godišnjem nivou adresirati probleme prema nadležnim institucijama.</p> <p><u>Prioritet 4.2.</u> Pratiti implementaciju preporuka iz Platforme i prema potrebi pripremiti projekat za poboljšanje podrške za unaprjeđenje zdravstvene zaštite, suzbijanja nasilja i diskriminacije posebno romskih žena i djevojčica</p> <p><u>Prioritet 4.3.</u> Nastaviti sa programima dizanja svijesti i promjene stavova u vezi potrebe unaprjeđenja zdravstvene zaštite, suzbijanja nasilja i diskriminacije posebno romskih žena i djevojčica</p>	x	x	x	x	x	x	OAK
			x	x	x	x	x	x	CARE International Balkans Kvinnan till Kvinna CARE International Balkans UNWOMEN Kvinnan till Kvinna

5.	Stvaranje kapaciteta i potencijala za očuvanje historije, kulture, tradicije i jezika Roma/kinja	<p><u>Prioritet 5.1.</u> Inicirati prema nadležnim obrazovnim vlastima sprovođenje Deklaracije o obrazovanju Roma/kinja, Vijeća komiteta ministara VE</p> <p><u>Prioritet 5.2.</u> Prema mogućnostima kreirati projekat koji ima za cilj pružanje podrške Pedagoškom zavodu TK da se u postojeće nastavne sadržaje implementira sadržaj vezan za historiju, kulturu, tradiciju i jezik Roma/kinja.</p> <p><u>Prioritet 5.3.</u> Kreirati projekat za pribavljanje stručne literature koja se može koristiti u nastavnom procesu u saradnju sa pedagoškim zavodom</p> <p><u>Prioritet 5.4.</u> Obilježavanje značajnih romskih datuma i praznika</p>	x	x	x	x	x	x	OAK CARE International Balkans Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
6	<p>Pružanje podrške svim procesima evropskih integracija koji se odnose na integraciju Roma/kinja u skladu sa Deklaracijom iz Poznana te ostvarivanja partnerstva i saradnje sa svim organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama i nadležnim institucijama vlasti na svim nivoima vlasti u BiH i mjerama utvrđenim u okviru trećeg Seminara o inkluziji Roma Evropske komisije u BiH.</p>	<p><u>Prioritet 6.1.</u> Pripremiti zasebni akcioni plan za provođenje strategije zagovaranja koja će uključivati:</p> <p>a) proces EU integracija i Romi/kinje</p> <p>b) partnerstvo i saradnja sa svim organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama i nadležnim institucijama vlasti na svim nivoima vlasti u BiH.</p>	x	x	x	x	x	OAK OAK Kvinna till Kvinna	
7	Pružanje svajetodavne podrške romskim porodicama u svrhu ostvarenja prava na obrazovanje, zdravlje, socijalne zaštite, pravnu pomoć i ostvarenje svih drugih prava.	<p><u>Prioritet 7.1.</u> U svim projektima kada god je to moguće a koje implementira UZR „Bolja budućnost“ uključiti i dio aktivnosti koje se odnose na pružanje podrške romskim porodicama.</p> <p><u>Prioritet 7.2.</u> Izraditi Pravilnik za terenski rad uposlenika i volontera koje udružuje</p>	x	x	x	x	x	Svi OAK	

8	Povećanje medijske vidljivosti Romkinja i UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla	<p><u>Prioritet 8.1.</u> Pripremiti plan za provođenje medijske strategije UŽR „Bolja budućnost“ te u okviru svakog projekta kojeg implementiramo uključiti medijski sadržaj o vidljivosti udruženja</p> <p><u>Prioritet 8.2.</u> Pripremiti projekat koji će promovisati pozitivne priče o ženama Romkinjama i romskoj zajednici sa ciljem smanjenja predrasuda i stereotipa u javnom i medijskom prostoru</p>										OAK	
9.	Izrada strateškog plana za djelovanje u vanrednim i kriznim situacijama												OAK
ORGANIZACIJSKI RAZVOJ													
RB	CILJ	PRIORITETI	2020	2021	2022	2023	2024	POTENCIJALNI PARTNER					
1	Sistemska jačanje ljudskih kapaciteta UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla	<p><u>Prioritet 1.1.</u> Nastaviti sa edukacijom i povećanjem znanja, vještina kroz sistem cjeloživotnog obrazovanja uposlenog osoblja</p> <p><u>Prioritet 1.2.</u> Ojačati projektni tim zapošljavanjem različitih stručnih profila (pravnik, ekonomista , socijalni radnik, komercijalista, IT)</p> <p><u>Prioritet 1.3.</u> Ojačati mrežu poslovnih saradnika za pojedinačna područja (ekspertni za razne oblasti).</p>	X	X	X	X	X	<p>Kvinna till Kvinna</p> <p>OAK</p> <p>Unwomen</p> <p>FOD</p> <p>CAREW Intrenational Balkans</p> <p>Svi</p> <p>Svi</p>					

2.	<p>Nastaviti sa razvojem sistema monitoringa kvalitete poslovanja</p>	<p>Prioritet <u>2.1.</u> Unaprjeđenje interne komunikacije unutar projektnih timova</p> <p>Prioritet <u>2.2.</u> Pobojšati evaluacijski sistem programa i organizacijskog razvoja udruženja</p> <p>Prioritet <u>2.3.</u> pripremiti plan za adekvatan upotrebu IT tehnologija</p>	X	X	X	X	X	Svi
			X	X	X	X		Svi
3.	<p>Osigurati prostorne uvjete za rad UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla</p>	<p>Prioritet <u>3.1.</u>Kreirati koncept za djelovanje zadruge za socijalno poduzetnistvo za Rome/kinje u okviru koje ce se osigurati prostor za rad i zadruga i udruzenja</p>	X	X	X	X		Svi
		<p>Prioritet <u>3.2.</u> Kreiranje prijedloga projekta za donatora u svrhu osiguranja potrebnih sredstava za adekvatan prostor zadruga i obavljanje njenih aktivnosti</p>	X	X				Svi
4.	<p>Osiguranje održivosti UŽR „Bolja budućnost“ grada Tuzla kroz razvoj socijalnog poduzetništva</p>	<p>Prioritet <u>4.1.</u>Izraditi procjenu o prostornim potrebama za uspostavljanje socijalnog preduzeća koje uključuje i rješavanje nedostajućeg kancelarijskog i drugog radnog prostora udruženja , povezati sa ciljem Cilj 3, prioritet 3.5. programske smjernice</p>	X	X				Svi